

Klank Kaskenades: Enkel vs. Dubbel!

Leer oor Afrikaans Enkelklanke en Dubbelklanke

Warm-up: Klank Pret (Sound Fun) (5 min)

- Begin deur die enkelklanke (kort klanke) duidelik uit te spreek: a, e, i, o, u. Laat die student dit na sê. Maak dit vinnig en kort.
- Doen nou dieselfde vir die dubbelklanke (lang klanke): aa, ee, oo, uu. Strek die klanke lekker lank uit! Laat die student dit na sê.
- Vra die student: "Wat is die verskil wat jy hoor tussen 'a' en 'aa'?"

Aktiwiteit 1: Woord Pare (Word Pairs) (10 min)

- Skryf woordpare op die witbord/papier wat slegs verskil in die enkel- of dubbelklank.
- Voorbeelde:
 - man / maan (man / moon)
 - son / soon (sun / seam/hem - might be advanced, maybe use 'sonne' plural instead: son / sonne)
 - vis / vies (fish / angry or dirty)
 - rok / rook (dress / smoke)
 - bus / buur (bus / neighbour)
- Lees elke paar saam. Bespreek hoe die klank (kort of lank) die woord se betekenis verander.
- Verduidelik: 'n Enkel vokaal maak gewoonlik 'n kort klank (soos 'a' in 'man'). 'n Dubbel vokaal maak gewoonlik 'n lang klank (soos 'aa' in 'maan').

Aktiwiteit 2: Klank Kaart Sorteër (Sound Card Sort) (10 min)

- Gebruik die voorbereide flitskaarte met woorde wat enkel- en dubbelklanke bevat.
- Laat die student 'n kaartjie trek, die woord lees (help indien nodig), en sê of dit 'n enkelklank (kort) of dubbelklank (lank) het.
- Maak twee hope: een vir enkelklanke en een vir dubbelklanke.

Aktiwiteit 3: Bou met Klanke (Building with Sounds) (10 min)

- Gebruik boublokkies (soos LEGOs).
- Sê 'n woord (bv. "boom" - tree). Vra: "Is dit 'n lang 'oo' (dubbelklank) of 'n kort 'o' (enkelklank)?"
- As die student reg antwoord (lang "oo"), gee hulle bv. 'n rooi blokkie (ken kleure toe aan enkel- vs dubbel-, bv. rooi=dubbel, blou=enkel). Sê 'n woord met 'n enkelklank (bv. "pot" - pot), en gee 'n blou blokkie vir die regte antwoord.
- Kyk aan die einde hoeveel blokkies van elke kleur hulle versamel het.

Aktiwiteit 4: Klank Jag (Sound Hunt) (10 min)

- Kyk saam deur 'n eenvoudige Afrikaanse storieboek of tydskrif.
- Soek saam na woorde met enkelklanke en woorde met dubbelklanke.
- Skryf 'n paar voorbeelde neer in twee kolomme: Enkelklanke | Dubbelklanke.

Afsluiting (Wrap-up) (5 min)

- Hersien die verskil tussen enkel- en dubbelklanke.
- Vra die student om een nuwe woord met 'n enkelklank en een nuwe woord met 'n dubbelklank te noem wat hulle vandag geleer het.
- Prys die student vir hulle goeie werk met die klanke!